

Skolen har brug for en grundinvestering i milliardklassen

Af: Anders Bondo Christensen, Formand i Danmarks Lærerforening
Rasmus Edelberg, Landsformand i Skole og Forældre
Claus Hjortdal, Formand for Skolelederforeningen

Folkeskolen er helt afgørende for eleverne og for samfundet. Eleverne tilegner sig vigtige kundskaber, de udvikler deres kreativitet, idérigdom og kritiske sans, og de får vigtige forudsætninger for at kunne agere i et demokratisk samfund.

Folkeskolen er en grundsten i vores demokrati, og den er vores vigtigste kulturinstitution. Engagerede lærere, skoleledere og forældre knokler for at skabe det allerbedste afsæt for vores børns videre vej i livet.

Men rammerne i folkeskolen er efterhånden så snævre og økonomien så stram, at det er for svært at give børnene den undervisning, de har krav på.

Vi er stolte af vores folkeskole, og det skal vi vedblive at være. Derfor er det nødvendigt, at politikerne også er deres ansvar bevidst, at de er parate til at investere i folkeskolen og vores børns fremtid.

Vi taler ikke om nye fritstående projekter. Skolen har brug for en grundinvestering i milliardklassen, der skal styrke skolens grundydelse: God undervisning til eleverne. De midler, der tildeles folkeskolen skal bruges klogt og effektivt. Det vil vi gerne være med til at tage et ansvar for gennem et godt samarbejde med den kommende regering.

Pressede lærere og skoleledere

Vi tøver ikke med at kalde folkeskolen den vigtigste samfundsinstitution i Danmark.

Det er ikke tilfældigt, at den er rodfæstet i Grundloven. Det skal sikre, at der altid er et politisk ansvar for folkeskolen, og tanken om, at vi i Danmark ikke skulle have folkets skole, er ligeså fjern som tanken om et Danmark uden demokratisk valgt parlament.

Men hvilken folkeskole vil vi have? Vi har i mange år oplevet en meget instrumentel tilgang til folkeskolen, hvor folkeskolen primært betragtes som en udgift, og dens kvalitet bedømmes ud fra test og undersøgelser, der kun repræsenterer en meget lille del af det samlede billede af folkeskolens samlede vigtige opgave.

Folkeskolen består af en mangfoldig flok børn fra alle dele af samfundet. Her bruger vores børn en stor del af deres tilværelse gennem ti år. De skal forholde sig til klassekammeraternes ve og vel, lære at indgå i sociale sammenhænge og forstå,

hvordan man løser konflikter, opbygger venskaber, løser regnestykker og dykker ned i grammatikkens mysterier med meget mere. De skal finde sig selv i fællesskabet.

Summen af alt det, som folkeskolen bibringer vores børn af demokratisk forståelse, boglige og praktiske kundskaber og det fælles kulturelle grundlag kan samlet beskrives med ét ord: dannelse.

Virkeligheden på rigtig mange skoler i dag er imidlertid, at ledere kæmper med at få enderne til at nå sammen, når der planlægges. Det får den konsekvens, at lærerne er alt for pressede i forhold til forberedelse, efterbehandling og samarbejde.

Det hænger ikke sammen. Eleverne får ikke den tid og opmærksomhed fra læreren, som de har krav på. Læreren har ikke en reel chance for at leve op til de fine og rigtige krav i folkeskoleloven om, at undervisningen hver eneste time skal tilrettelægges, så hver enkelt elev bliver udfordret. Krav som politikerne selv har formuleret.

Folkeskolen er en investering i fremtiden

En folkeskole, hvor der hver dag går 550.000 elever, koster penge at drive. Men den investering, der bliver gjort i vores børn, kommer tifold igen i fremtiden. Derfor er besparelser på folkeskolen nok den tåbeligste prioritering, hvis vi vil fremtidssikre vores samfund.

Otte ud af ti skolebestyrelsesformænd vurderer, at skolens budgetter ikke rækker til de opgaver, skolen er pålagt. I løbet af 10 år har kommunerne samlet set nedlagt 8.600 lærerstillinger. Det svarer til en reduktion på ikke mindre en 16 procent, mens elevtallet 'kun' er faldet med syv.

Vi må bort fra blot at betragte folkeskolen som en udgift

Med folkeskoleloven i 2014 blev elevernes timetal forøget med 36 procent, og i 2012 pålagde politikerne med inklusionsloven folkeskolen en ny krævende opgave. Det er åbenlyst, at der er tale om en markant underinvestering.

Vi må bort fra blot at betragte folkeskolen som en udgift og på den baggrund jage effektiviseringer som et mål i sig selv. For folkeskolen er og bliver en investering i velfærd, social mobilitet, livsduelighed, mangfoldighed, demokrati og rigdom.

Vi tror faktisk på, at folkeskolen ligger langt de fleste danskere på sinde, og at der er bred enighed om, at vi skal have en super god folkeskole til de kommende generationer.

Som forældre, skoleledere og lærere har vi derfor i forbindelse med valget det store ønske, at Folketinget bliver præget af politikere, der vil tage ansvar for og vil gøre den danske folkeskole endnu bedre.

Vi er rigtig mange forældre, skoleledere og lærere, der brænder for folkeskolen og er interesserede i at høre politikernes bud på, hvordan de vil tage ansvar for vores alle sammens folkeskole – som i høj grad er en investering værd.